Hallituksen esitys eduskunnalle eräitä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 239/2026 vp)

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

13.10.2026

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Tausta, laajuus ja tavoitteet

- HE:llä esitetään muutoksia eräisiin KEHA-keskuksen tehtäviä koskeviin säännöksiin
  - Valmistelun taustalla TEM:ssä tehty KEHA-selvitys, jossa on arvioitu erityisesti KEHA-keskuksen ja kuntien työvoimaviranomaisten rooleja sekä tehtävänjakoa työllisyyden ja kansainvälisen rekrytoinnin edistämisessä
  - KEHA-keskuksen tehtävistä säädetään mm. elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetussa laissa (531/2025)
    - Muutostarpeita myös eräisiin muihin lakeihin sekä VN-asetuksiin
    - Muutostarve kohdistuisi yhteensä alle 20 pykälään
  - HE-valmistelun yhteydessä linjattu siirtosuunnasta Yritys-Suomi- ja Yrittäjän talousapu -neuvontapalveluiden ja kansainvälisen rekrytoinnin työnantajapalveluiden osalta (elinvoimakeskukset ja Business Finland Oy)
- Säädösmuutosten tavoitteet:
  - Tarkoituksenmukaisempi työnjako valtion ja kuntien välillä sekä valtion sisällä
  - KEHA-keskuksen roolin selkeyttäminen, havaittujen päällekkäisyyksien purkaminen ja tehtävien uudelleen järjestely
  - Säädösvalmistelun yhteydessä arvioitu myös mahdollisuuksia valtionhallintoon kohdistuviin säästötavoitteisiin vastaamiseksi TEM:n hallinnonalalla

Esitetyt säädösmuutokset

- Laki elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta
  - KEHA-keskuksen tehtävät (13 § 2 mom.)
- Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä
  - Tehtävämuutosten vaikutukset esim. asiakastietojen käyttötarkoituksia ja –oikeuksia koskeviin säännöksiin (112 §, 125 § ja 130 b §)
- Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä
  - Monialaisten palveluiden kehittämisen tuen tarjoaminen (18 §)
- Laki yksityisten yritysten ja muiden yhteisöjen hyväksymisestä työnvälityspalvelujen eurooppalaisen verkoston (Eures) jäseniksi ja yhteistyökumppaneiksi
  - Tekninen muutos: KEHA-keskuksen nimen päivittäminen

Lakimuutosten myötä tarkoitus muuttaa myöhemmin myös:

- Vna elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta
  - Elinvoimakeskukselle siirrettävien yritysneuvontapalveluiden keskittäminen Uudenmaan elinvoimakeskukselle
- Vna Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen kansainvälisen rekrytoinnin palveluista
  - Asetuksen kumoaminen

Keskeiset valmisteluvaiheet ja voimaantulo

- HE valmisteltu virkatyönä TEM:ssä
- HE:n valmistelua varten perustettiin 20.4.2026 YT-elin, joka kokoontui kolme kertaa käsittelemään lainsäädäntöhankkeen asioita
- HE-luonnos oli lausuntokierroksella 17.6.-12.8.2026
- HE-luonnos on tarkastettu OM:n laintarkastuksessa
- Kuthanek käsitteli HE-luonnoksen 29.9.2026

- Lakimuutosten olisi tarkoitus tulla voimaan 2027
  - Siirtyviä tehtäviä koskevat säännökset 1.1.2027 alkaen
  - Lakkaavia tehtäviä koskevat säännökset 1.6.2027 alkaen

Esityksessä ehdotettavat keskeiset muutokset

- KEHA-keskuksen TEM:n hallinnonalan tehtävistä osaa ehdotetaan lakkautettaviksi
  - Työvoimaviranomaisille suunnattu osaamisen kehittäminen, monialaisen palvelun tuki, valtakunnalliset asiakas- ja neuvontapalvelut
    - Lisäksi työvoimaviranomaisille suunnattu oikeudellinen tuki lakkautettaisiin ja siihen liittyvät resurssit siirrettäisiin KEHA-keskuksen sisällä toisiin toimintoihin
    - KEHA järjestäisi yhä omiin tehtäviinsä liittyviä neuvonta- ja osaamisen kehittämisen tehtäviä
    - Kotoutumiseen liittyvät tehtävät rajattu esityksen ja sen taustalla olevan selvityksen ulkopuolelle eikä niihin esitetä muutoksia
- KEHA-keskuksesta siirrettäisiin valtaosa kv. rekrytoinnin palveluista Business Finland Oy:öön sekä Yritys-Suomi- ja Yrittäjän talousapuneuvonta Uudenmaan elinvoimakeskukseen
- KEHA-keskus vastaisi jatkossakin
  - Valtakunnallisista työvoimapalveluihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä ja ylläpidosta
  - Työvoimapalveluiden seurannasta ja tuloksellisuuden arvioinnista sekä tiedolla johtamisen tuesta
  - Harkintaa vaativista työttömyysturvan asiantuntijalausunnoista

Lakkautettavaksi esitettävät tehtävät

Lakkautettava tehtävä	Esityksessä tehtävästä vähennettävä htv	Säästö (€)
Työvoimaviranomaisille suunnattu osaamisen kehittäminen	1	72 500
Monialaisen palvelun tuki	1	73 800
Valtakunnalliset asiakas- ja neuvontapalvelut	24	1 423 200
Matka- ja yöpymiskulut	26	49 400
Työvoimaviranomaisille suunnattu oikeudellinen tuki	*7*	*0*
YHTEENSÄ	**33**	**1 618 900**

Esityksen kuntatalousvaikutukset

- Esityksen vaikutusten kuntien talouteen arvioidaan jäävän enintään vähäisiksi
  - Esityksen myötä KEHA-keskuksesta lakkautettavia tehtäviä koskevat säännökset poistettaisiin lainsäädännöstä, eikä kyseisten tehtävien vastuita siirretä muille viranomaisille
- KEHA-keskuksen yleisneuvonnassa asiakkaita on ohjattu edelleen sähköisiin kanaviin, alueellisiin palveluihin sekä muille valtakunnallisille toimijoille
  - Jatkossa nämä yhteydenotot kohdentuvat suoraan työvoimaviranomaisiin ilman KEHA-keskuksen tekemää ohjausta → työvoimaviranomaisten työmäärä ei lisäänny tieto- ja neuvontapalveluiden osalta
- Muiden lakkautettavaksi esitettyjen tehtävien osalta kyse ei ole uusista lakisääteisistä tehtävistä tai olemassa olevien lisääntymisestä
  - Mahdollisuus kustannusten kasvuun siltä osin kuin kunnat ovat KEHA-keskuksen tukipalveluita käyttäneet
    - Nämä kustannukset ovat välillisiä eivätkä johdu uudesta tehtävästä, ovat arviolta enintään vähäisiä ja kunnilla on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa niiden suuruuteen eikä niiden arvioida vaarantavan kuntien mahdollisuuksia suoriutua lakisääteisistä tehtävistään
- Ei aiheuta tarvetta tehdä kompensaatioita kuntien valtionosuusrahoitukseen

Esityksen muut vaikutukset

- Selvästi suurimmat vaikutukset KEHA-keskukseen
  - Hoitaisi jatkossakin omiin tehtäviinsä liittyvät neuvontatehtävät
  - Työttömyysturvalausuntojen antamiseen liittyvään työnjakoon ei esitetä muutoksia
  - Jatkossa fokus olisi tiedolla johtamisen tuessa sekä tietojärjestelmien kehityksessä ja ylläpidossa
- Selkeyttäisi työvoimaviranomaisten roolia ja vastuita
  - Lakkautettavia tehtäviä hoidetaan jo nyt työvoimaviranomaisissa
  - Rooli kasvaisi erilaisten alueellisten ja valtakunnallisten verkostojen ylläpitäjänä ja kehittäjänä
  - Työvoimaviranomaisten keskinäinen yhteistyö vahvistuisi
  - Työvoimaviranomaisille tulisi laaja harkintavalta siinä, missä muodossa ja miten laajasti ne toimeenpanisivat KEHA-keskuksesta lakkautettavaksi esitettäviä tehtäviä
- Esityksessä identifioitu riski alueellisen yhdenvertaisuuden heikkenemisestä
  - Nykyisten alueellisten erojen mahdollinen kasvu laintulkinnoissa tai palveluiden järjestämisessä saattaisi heikentää asiakkaiden yhdenvertaisuutta
    - LVV:n käsittelemien kanteluiden mahdollinen kasvu, jos alueelliset erot mm. laintulkinnoissa kasvaisivat
  - Toisaalta muutokset selkeyttäisivät työnhakijoiden asemaa, kun jatkossa epäselvyydet palveluista vastuussa olevista viranomaisista vähentyisivät
- Esityksellä arvioidaan olevan korkeintaan vähäiset työllisyysvaikutukset huomioiden lakkautettavien tehtävien mittakaava sekä niiden luonne tuki- ja koordinaatiotehtävinä
- Kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden uudelleen organisointi tehostaisi ja selkeyttäisi palvelujärjestelmää sekä mahdollistaisi kansainvälisen rekrytoinnin tiiviimmän kytkeytymisen osaksi yritysten kasvun ja kansainvälistymisen tukemista